

LENI.
Paris

*De zilveren
bodem*

1

De zee was zo glad, glanzend en blauw als een zeldzaam juweel en het strand was bezaaid met badgasten, die er beslist niet allemaal opuit waren om alleen maar de zon te aanbidden en bruin te worden. Het was jammer voor Mr. Eric Montensgaerde, dat zwemmen, dromen en uitrusten in de zon de enige redenen waren waarom hij het strand aan de Rivière had geprefereerd boven het Hollandse strand, omdat een mens daar nu eenmaal nooit op mooi weer kon rekenen. Had hij het Rivièrestrand ook nog om andere redenen geprefereerd, dan zou hij het misschien beter naar de zin hebben gehad, maar hij had totaal geen behoefte aan mondain gedoe, noch aan lawaai of kennissen. Taco Mendes, de vriend waarmee hij op reis was, amuseerde zich alleen maar om Eric's kennelijke tegenzin en knorrige gezicht.

„Eric, je bent ongenietbaar,” zei hij bestraffend. „Ja, stil nou maar. Ik weet wat je wilt zeggen. Je hebt een vermoeiende tijd achter de rug, maar het was toch ook wel een groot succes dat je je cliënt hebt vrijgepleit, wat overigens niemand in deze zaak verwacht had. Heus, Eric mijn zoon, je gaat nog een grote toekomst tegemoet als pleiter.”

Eric prevelde een woord dat hij beslist nooit in de rechtszaal had laten vallen en hij nam de moeite één oog te openen en woedend in Taco's richting te kijken.

„Begin alsjeblieft niet over mijn succes te zagen,” verzocht hij narrig. „Er zijn ogenblikken, waarop ik de hele boel er bij neer zou willen gooien... altijd je woorden op een goudschaal wikken... soms wanhopig worden om oerdomme of afschuwelijk geslepen cliënten... ruzie krijgen met je eigen geweten... soms... twijfelen aan jezelf... aan iedereen... Ik ben doodmoe... snap je dat?” Taco keek naar het gezicht van zijn vriend dat er ondanks de

bruine kleur toch nog vermoeid uitzag. Hij boog zich als een samenzweerder naar Eric toe en vroeg gespannen: „Zeg, Eric, maar geloofde je nou werkelijk dat die vent, die je zo succesvol verdedigd hebt, de misdaad die hem ten laste werd gelegd niet heeft begaan?”

„Hij hield vol dat hij onschuldig was.” Erics gezicht werd een ondoordringbaar masker. „Voor de rest... weet ik veel... en ik wéét niet veel heeft Toon Hermans eens gezegd... overigens een heel wijze uitspraak. Schei er over uit, wil je? Mijn hemel... wat maakt dat stel aan de linkerkant toch een heidens kabaal... Dat is dag in dag uit hetzelfde.”

„Och,” aarzelde de vredelievende Taco en hij keek peinzend in de richting van het groepje jongelui. „Ja, ze zijn erg luidruchtig, op het baldadige af... en alsof ze nog niet genoeg geluid produceren... ze hebben nota bene twee transistors bij zich en het schijnt bar leuk te zijn twee stations door elkaar te laten krijsen.

We kunnen natuurlijk verderop gaan, maar ze zwerven over het hele strand en de lui, die het meeste tonen dat ze al dat lawaai verfoeien, zijn er de dupe van. Het is gewoonweg een beetje getreiter.”

„Dat 'beetje' kun je er wel aflaten.” Eric gooide zich met een ruk om en keek ook in de richting van de lawaaimakers. „De raddraaister is die kleine zigeunerin. Ik heb nog nooit zo'n brutale snuit gezien.”

„Toe maar,” suste Taco en hij grinnikte. „Erg beleefd ben je niet tegenover een dame.”

„Moet dat een dame voorstellen... kom nou!” Eric sloot zijn ogen weer. „Zo'n vulgaire lawaaimaakster zonder manieren en met zo'n grote mond beschouw ik niet als een dame. Je kunt mij niet wijsmaken dat het veel bijzonders is.” Taco's ogen gleden naar het meisje waarvoor zijn vriend alleen maar minachting had. Ze had donker haar en felblauwe ogen en ze was zó gebruid, dat ze beslist langer dan een paar vakantieweken aan het strand had doorgebracht. Om mooie kleren gaf ze blijkbaar niet, want ze liep altijd rond in een lange blauwe broek en een simpel wit truitje en aan het strand droeg ze een eenvoudig donker badpak.

„Ze is wel knap,” oordeelde Taco. „Maar het lijkt me een brutaaltje, een echte vrijbouter. Bij wie hoort ze eigenlijk?”

„Ik weet het niet en het interesseert me niet,” zei Eric en hij sloot zijn ogen.
„Ik vind het een miserabele aanstelster en daarmee is alles gezegd.”

Donna van Reyn had intussen heel goed door dat de twee mannen het over haar hadden en aan de verachtelijke manier waarop Eric zijn hoofd afdraaide, kon ze wel raden dat het gesprek niet vleiend voor haar was. Ze bleef Taco uitdagend aankijken, want ten slotte had ze net zo veel recht hier te zijn als die twee met hun uitgestreken, afkeurende gezichten.

Taco draaide zijn hoofd af toen hij de ondeugende tinteling in de felblauwe meisjesogen, die zo grappig afstaken tegen het donkere haar, sterker zag worden. Hij hield, evenmin als Eric, van dit slag meisjes en hij gunde haar gezelschap graag aan de troep luidruchtige bewonderaars.

Helder klonk de spottende lach van het meisje in hun oren toen ze vlug en elegant opsprong.

„Zullen we nog even een duik nemen en dan wat verderop gaan?” Ze zei het hard genoeg om goed te worden verstaan. „Ik ben het beu om tegen die twee stastokken aan te kijken, die zich gedragen alsof ze de hele kust gepacht hebben. De afkeuring druipt eraf... kom mee, jongens!”

„Zo'n onbeschaamde vlerk!” Eric zat meteen rechtop en keek met ogen, die laaiden van verontwaardiging, de luid brullende troep na die de zee tegemoet rende en zijn stem klonk onberedeneerd venijnig.

„Ik zou die dame – dáme, noemde je haar toch? – dolgraag een fiks pak slaag geven.”

„Héér, zei je toch?” viel Taco hem zuurzoet in de rede. „Eric, waar blijft je voorbeeldige opvoeding, hè? Je ouders hebben je vast wel ingeprent dat je nooit of te nimmer een vrouw mag slaan. Nou dan? Waarom maak je je zo nijdig over die kleine zigeunerin. Het kind heeft geen opvoeding genoten, daar kan ze ook niets aan doen, en als ze wel goed opgevoed is, heeft ze er bitter weinig profijt van getrokken.”

Eric haalde de schouders op en sloot opnieuw zijn ogen, maar er bleef een diepe, boze frons tussen zijn wenkbrauwen en Taco duwde een glimlach weg. Hij begreep Eric's gevoelens opperbest. De briljante Mr. Eric Montensgaerde was zeer waarschijnlijk nog nooit uitgelachen en voor stastok uitgescholden, maar dat was het niet alleen. Het donkere meisje

vertegenwoordigde een type, dat hij verafschuwde, zelfs zonder dat haar uitdagende brutaliteit tegen hem gericht was. Het meisje, dat hij bewonderde heette Claire van Dalen. Ze was de dochter van een oudere confrère, die door haar papa het advocatenkantoor Montensgaerde en Rensmeyer binnengepraat was om te volontairen. Wat ze deed, was volgens Taco geen rechtenstudie, maar een beetje liefhebberin in de rechtswetenschappen. Ze was er dan ook nog niet ver mee gekomen, maar ze zag er allerliefst uit. Blond, slank en elegant, met een engelenglimlach, waar Taco altijd draaierig van werd, en een onschuldige oogopslag, die te mooi was om echt te zijn, alweer volgens Taco, want Eric dacht er anders over. Voor Claire was het een uitgemaakte zaak dat Eric haar vandaag of morgen zou vragen en dan zou ze onmiddellijk 'ja' zeggen. Zo vlot als ze het zich had voorgesteld was het echter toch niet gegaan. Eric vond haar aardig en toonde dat; hij ontmoette haar buiten de kantooruren, vaak bij gemeenschappelijke kennissen en ze gingen ook wel eens samen uit, maar daar was het bij gebleven. Eric was van plan om de volgende stap goed te overwegen. Hij had geen haast en hij wist dat de lieve, rustige en geduldige Claire er precies zo over dacht, ofschoon hij niet zo dom was om te veronderstellen dat Claire eerst haar studie af wilde maken, want om die studie gniffelden niet alleen alle medewerkers, maar ook de uitgebreide kennissenkring.

Taco had zich naast zijn vriend in het warme zand laten glijden en soesde zoetjes weg in een droomloze slaap.

Anderhalf uur later, toen ze terugslenterden naar hun hotel, kwamen ze op de boulevard opnieuw het rumoerige troepje jongelui tegen, en nog steeds had het donkere meisje het grootste woord. Ze wuifde heel uitbundig naar Taco en Eric en een daverende lachuitbarsting van het hele gezelschap was er het gevolg van.

„Als ze nou denkt dat ze gééstig is,” zei Taco spijtig. „Enfin, al die knapen en meisjes vinden blijkbaar alles wat ze doet prachtig. Ze is kennelijk hun aanvoester, denk je ook niet?”

„Ik zal niet zeggen wat ik denk,” zei Eric kortaf. „Ik ben nog steeds van mening dat het kind er gewoonweg om sméékt om op haar nummer gezet te

worden en ik zou het helemaal niet erg vinden als ik dat mocht doen!”

Taco haalde de schouders op. Het was moeilijk om net te doen alsof het stel niet bestond, maar hij begreep toch niet waarom Eric zo buitensporig geïrriteerd raakte.

Taco was een vriendelijke jongen, maar hij vond plagen een prettige bezigheid, dan wist hij niet van ophouden, wat een van zijn weinige vervelende eigenschappen was.

Juist omdat Eric zo'n hekel aan het luidruchtige troepje jongelui had, begon Taco er telkens opnieuw over, omdat Eric's reactie hem amuseerde.

De volgende morgen marcheerde het meisje met haar onafscheidelijke gevolg voorbij, de handen onverschillig in de zakken van haar lange blauwe broek. Deze morgen droeg ze een oranjekleurig truitje en een dito band in haar donkere haar. Aan haar voeten bengelden een paar afgetrapte, groene slippers, waarvan niemand begreep hoe ze kans zag ze aan haar voeten te houden. Ze verwaardigde de twee vrienden deze keer met geen blik en ze zag eruit alsof haar humeur niet al te zonnig was en ze met haar gedachten niet bij het gesprek van haar vrienden en vriendinnen kon blijven.

„Wat een kleurencombinatie en wat een nonchalance... maar het staat haar wel,” zei Taco. „Ik weet nu hoe ze heet en waar ze woont.”

„Je inlichtingendienst werkt prima,” merkte Eric op en hij keek niet al te vriendelijk naar zijn vriend en reisgenoot.

„Ze heet Donna van Reyn,” ging Taco onverstoorbaar verder. „En ze is hier niet op vakantie, maar ze woont hier... met haar ouders, een nogal bohémien echtpaar. Hij is schilder, een goeie... en zij is schilderes... een heel slechte. Ze drijft een soort souvenirwinkeltje, maar ze hebben nooit geld, want dat schijnt op de meest wonderlijke manieren tussen hun vingers door te glippen.”

Eric gaf er nauwelijks antwoord op, al had de naam 'Donna' hem verbaasd omdat, volgens hem, zo'n naam totaal niet bij dat vreemde, onverschillige kind paste. Donna... daaraan verbond je onwillekeurig iets dat mooi, lief en gracieus was... en dan te denken dat er nog mensen waren die beweerden dat een naam er niets toe deed!

„Donna... een lieve naam, maar die past niet bij het meisje,” zei hij alleen.
„Ik ben bang dat ze ook niet de capaciteiten heeft om nog eens in haar naam te groeien.”

Taco grinnikte en het onderwerp 'Donna' was weer van de baan. Donna, een meisje dat je ergerde door haar luidruchtigheid en onverschillige houding, maar dat je vergat zodra je haar niet meer hoorde en zag. Dat was althans het oordeel van Eric, een tamelijk ongevoelig oordeel.

2

Donna van Reyn liep over de brede boulevard. Het interesseerde haar niet dat ze tussen het mondaine publiek een sjofele indruk maakte, want daar was ze aan gewend. Het bandje van haar uitgelopen slipper was gesprongen en om de drie passen moest ze stilstaan om het ongelukkig stuk schoeisel zo vast mogelijk om haar voet te trekken, waarbij ze als een flamingo op één been balanceerde. Mistroostig bleef ze stil staan en bekeek de schade opnieuw. Het ging eenvoudigweg niet meer. Ze had de keus tussen schoenen uittrekken of haar zakdoek om de slipper knopen. Ze besloot tot het laatste en grabbelde naar haar zakdoek die niet onberispelijk was, omdat ze er vanmorgen al een keer haar handen aan had afgedroogd bij gebrek aan een handdoek.

„Zo, dat zit muurvast,” dacht ze tevreden en ze kwam uit haar geknielde houding overeind.

Het eerste wat ze zag, was het lachende gezicht van Taco en het onuitsprekelijk hooghartige gezicht van Eric. Nu mocht het waar zijn, dat die twee zich hadden geërgerd over het feit dat ze haar overal tegenkwamen, maar Donna begon op haar beurt danig genoeg te krijgen van het tweetal, waarvan de één haar altijd uitlachte en de ander haar alleen maar woedend, spottend of verwonderd bekeek alsof ze een of ander griezelig insect was. Verdorie... wat kon ze eraan doen dat haar slipper het begeven had? Daarom hoefden ze nog niet zo te lachen en te kijken. Donna, vaak driftig en altijd impulsief, was nu allebei tegelijk en het resultaat was een allesbehalve vriendelijke grimas, waarbij ze haar kleine neus rimpelde, alsof ze iets ontdekt had waar ze van griezelde. Het had waarlijk niet veel gescheeld, of ze had haar tong uitgestoken, maar de fonkelende, felle ogen spraken een taal die nog sterker uitdrukking gaf aan haar gevoelens. Met het

hoofd in de hals stapte ze langs hen heen, de handen in de zakken en de vuile zakdoek om haar schoen geknoopt, maar haar houding kreeg voor een kort ogenblik iets waardigs.

Taco voelde zich op zijn plaats gezet, niet door de uitdrukking van haar gezicht of haar malle grimas, maar door de manier waarop ze langs hen heen stapte. Donna verliet de boulevard en liep door de kronkelende, oplopende smalle straten van het stadje dat stooftte in de felle zon, naar de bungalow die idyllisch leek, zoals ze daar lag tussen de palmen, maar dichterbij bleek het eenvoudige houten huisje een bittere teleurstelling. Het zou aardig geweest zijn, wanneer de bewoners wat meer zorg aan het slordige, vervelende voorkomen besteed hadden.

Donna duwde onverschillig de deur open en keek naar binnen. Aan de achterzijde, waar het licht ongehinderd binnenstroomde, zat Carel Geuze te schilderen. Hij was Donna's tweede vader en ze hield niet van hem. Hij wist het en het kon hem niet schelen; zolang Donna maar voor de vele vervelende en moeilijke karweitjes opdraaide die het leven onaangenaam maakten, kon ze voor zijn part doen wat ze wilde.

„Elize is nog in de winkel,” zei Carel Geuze. „Je kon haar wel eens gaan aflossen.”

„Ik heb honger.” Donna deed alsof ze hem niet hoorde. „Is er niets in de kast?” Ze kaapte de laatste appel die eenzaam op een kastje lag en trok een lang gezicht. „Wat ziet die appel er gerimpeld uit. Ik heb je model toch niet opgegeten?” Ze keek vluchtig naar het doek. „O nee, ik zie het al, er komt geen appel aan je schilderij te pas.”

Donna slenterde naar de kast en nam een boodschappenmandje dat tekenen van intensief gebruik vertoonde. Ze vond de situatie normaal, want ze wist niet beter. Het kwam haar ook niet vreemd voor dat iedereen, zij zelf inclusief, 'Elize' zei tegen de kleine donkere vrouw die haar moeder was. Dat ze brood, wijn en groente moest gaan halen, was evenmin vreemd, want Elize deed het eenvoudigweg niet. De bende in het atelier, dat tegelijk huiskamer was, vormde al zo lang de huiselijke omgeving die Donna moest aanvaarden. De herinnering aan de tijd, toen haar eigen vader nog leefde, begon steeds meer

te vervagen en rustte alleen nog maar als een lieflijk, onwerkelijk verhaal diep in haar hoofd en hart.

„Heb je nog geld? Ik haal niet op de pof, want dan krijg ik vast niet meer.” Donna stak vastbesloten haar hand uit en met een boos gegrom gooide Carel Geuze een paar geldstukken op tafel.

„Hmm, véél is het niet.” Donna schopte intussen haar slippers uit en schoot in een paar versleten linnen schoenen. „Mijn schoenen zijn allemaal kapot. Nou, ik ga maar en wat dat aflossen betreft, ik ga niet in de felle zon staan naast een verzameling kitsche, artikelen, omdat ik me zou schamen de mensen daarmee het geld uit de zak te kloppen.”

„Sla een beetje minder hoge toon aan,” sprak Geuze nijdig, maar Donna was al verdwenen.

Bij de splitsing van twee smalle straten stond het felgekleurde souvenirkioskje en Donna dacht: „Wat het huis te weinig heeft, dat heeft Elize’s tent te véél... die felgroene verf doet pijn aan je ogen.”

Ze stak haar hoofd naar binnen en Elize Geuze schrok op.

„Ik ben het maar.” Donna grijnsde. „Je zat bijna te slapen, hè? Het is veel te warm om klanten te trekken... iedereen ligt te stoven in de zon. Behalve ik... want ik ga me beijveren om de lege provisiekast te vullen. Heb je geld voor me? Thuis was er bijna niets meer.”

„Jij wilt altijd geld,” zei Elize verveeld. „Hier... maar doe zuinig en breng wat lekkers mee.”

„Dat is niet met elkaar te rijmen.” Donna zwaaide met haar mandje. „Ik zou de tent maar sluiten, er komt toch geen kip.”

„Ik kom naar huis als jij klaar bent met het eten,” zei Donna’s moeder listig. „Maak een slaatje. Er moet trouwens ergens nog een blik kip zijn... enfin, je ziet maar.”

Donna gaf er geen antwoord op, want ze kon het relaas en alles, wat er van haar werd verwacht onderhand dromen. Ze had het verleerd om zich af te vragen hoe andere meisjes leefden, want dat kon haar alleen maar ontevreden maken en wat had je daaraan? Je moest er het beste maar van maken en blij zijn, dat de zon haast altijd scheen en je een groot deel van je tijd aan het strand kon doorbrengen in plaats van in het altijd rommelige

atelier, waar geen opruimen aan was. Bovendien hadden Elize en Carel er een hekel aan als hun dochter vond dat het te erg werd en orde in de chaos probeerde te brengen. „Nou kunnen we helemaal niets meer vinden,” luidde steevast hun ontevreden commentaar. „Blijf er nu toch met je handen af... en als het je niet bevalt, dan kun je gaan.”

Maar dat deed Donna niet en daar had ze haar redenen voor. Ze was ongetwijfeld intelligent en kon zich in heel wat talen behoorlijk verstaanbaar maken, maar dat had ze niet aan een zorgvuldige opvoeding te danken. Het onderwijs dat ze had genoten was aan de rommelige kant, omdat haar ouders zelden lang op één plaats bleven en toen Donna pal voor haar eindexamen stond, waren haar ouders hals over kop naar de zuidkust van Frankrijk vertrokken in verband met een opdracht die Carel Geuze gekregen had. Daarvoor moest alles wijken en of Donna huilde en protesteerde, het deed er niet toe.

„Wat kan je dat stuk papier schelen? Ik heb het óók niet,” had Carel Geuze onverschillig gezegd. „Je hebt me nou genoeg geld gekost en er moet toch iemand zo'n beetje voor het huishouden zorgen. Je zult het er niet druk mee hebben en je kunt een prettig leventje leiden aan de zuidkust.”

„Maar dat wil ik niet...,” had Donna huilend geprotesteerd. „En wat kan het me schelen dat jij geen diploma's hebt!”

Carel Geuze had alleen gelachen en het had niet bepaald aangenaam geklonken. Langzamerhand was Donna gaan begrijpen dat er achter Geuze's besluiten, ondanks het feit dat hij zichzelf een ruimdenkend mens noemde, alleen maar doodgewone jaloezie school. Hij misgunde zowel Elize als Donna hun meerdere beschaving en betere afkomst. Zelf was hij een talentvolle jongen uit een volkswijk en hij oordeelde kleinzielig dat wat hij niet bezat, zijn vrouw en haar dochter evenmin behoeften te bezitten. De gemakkelijk te beïnvloeden Elize liet zich zonder moeite overhalen tot de rommelige, quasi-artistieke wijze, waarop haar man zijn leven inrichtte, maar met het kind had hij meer moeite. Als hij gewild had, zou hij Donna best tot na het eindexamen bij vrienden hebben kunnen onderbrengen, maar hij wilde niet, omdat hij er Donna, die hij diep in zijn hart niet mocht, mee in de wielen kon rijden. In het begin had hij, op zijn ruwe manier,

moeite gedaan om het kind voor zich te winnen, maar de tienjarige Donna, met de levendige herinnering aan haar eigen, zachte, vriendelijke en beschaafde vader, was bang voor hem geweest. Later had ze zich geschikt, maar ze zocht nooit zijn gezelschap en ze kon hem zó intens aan blijven staren met die vreemde, lichte ogen, half spottend, half verwonderd, dat hij er dol om werd en haar één keer een natte verfkwast naar het hoofd had geslingerd. De kwast miste haar, maar de groene verf spatte over haar nieuwe jurk, haar gezicht en haar haren en bij die gelegenheid had Donna voor het eerst in haar leven gegild alsof ze vermoord werd, zo fel en langdurig, dat haar moeder er wanhopig van werd en Geuze in een toestand van razernij kwam. Elize had het kind, dat helemaal overstuur was, meegenomen naar het slaapkamertje, dat tenminste helemaal Donna's eigen terrein was. Met veel moeite had ze Donna gekalmeerd en haar beloofd dat zoiets nooit meer zou gebeuren, als ze maar wilde beloven voortaan een beetje vriendelijker te zijn. Tegen haar man had ze later kort en bondig gezegd: „Ik weet best, dat ik geen ideale moeder ben, maar op mijn manier houd ik van Donna. Het kan me niet schelen dat jij niet van haar houdt, maar ik zal niet dulden, dat je nog ooit iets doet om Donna bang te maken, begrijp dat goed... ik méén het, Carel.”

Na die uitbarsting ontstond er een toestand van gewapende vrede. Ze verdroegen elkaar, maar als Geuze wist dat hij Donna ergens mee kon plagen, dan zou hij het niet laten en toen ze dat eenmaal begreep, zorgde ze er wel voor dat hij er niet veel van te weten kwam hoe ze over de manier van leven dacht die ze haar opgedrongen hadden. Ze had een zwakke plek die hij maar al te goed kende: de liefde voor haar broertje, het enige kind van Elize en Carel. Peter Geuze was zeven jaar en drie jaar van zijn korte leven had hij nu al doorgebracht in een speciaal tehuis, waarin kinderen werden verzorgd die invalide waren geworden door de kinderverlamming die ze in hun prille jeugd doorstaan hadden. Donna herinnerde zich nog zo goed de vrolijke, blonde krullenbol, die opgewonden langs het strand holde en tegen haar opsprong als een jong hondje, de enkele keer dat Carel Geuze haar toestond ongestoord met het kind te spelen. Ze had er nooit achter kunnen komen of Carel Geuze veel van Peter hield, want hij deed altijd erg onverschillig.

Toen Peter doodziek was, kwam hij zelden bij het kind en ook later waren zijn bezoeken plichtmatig. Nu Peter al jarenlang als invalide leefde, hoe goedverzorgd ook, sprak hij maar nauwelijks over hem en Donna verkeerde doorlopend in angst dat het haar broertje aan iets zou kunnen ontbreken. Wat moest er later van de jongen worden? Ze wist niet of Elize en Carel zich dat ooit afvroegen, maar zij deed het in ieder geval wel en het was een vraag die haar nooit met rust liet. Er was geen geld en Peter kon toch niet een levenlang op kosten van de gemeenschap in een tehuis opgesloten blijven?

„Ik wou dat ik heel veel geld had, maar hoe kom ik daaraan?” peinsde ze dikwijls. „Ik heb geen talent. Ik heb niet eens een eindexamen. Ik heb nooit een stuiver van mezelf.” Haar moeder had haar eens in een vertrouwelijke bui verteld dat er wat geld voor haar op de spaarbank stond.

„Hoe kan dat nou? Dan hadden jullie het er toch allang afgehaald,” had ze ongewild cynisch opgemerkt.

„We kunnen het er niet afhalen,” had haar moeder laconiek gezegd. „De kantonrechter zorgt er wel voor dat geld dat aan een minderjarig kind wordt nagelaten, bewaard blijft totdat het kind meerderjarig wordt.”

Donna kon er niet achter komen of haar moeder daar blij om was, maar zij zelf vond het in ieder geval fantastisch.

Carel Geuze zei laatdunkend dat het de moeite niet waard was, maar in Donna's ogen waren die paar duizend gulden een geweldig kapitaal waar ze wonderen mee wilde doen voor Peter.

Toen ze wat ouder werd, begreep ze ook wel dat het veel te weinig geld zou zijn om Peters toekomst veilig te stellen, maar toch zou het heerlijk zijn om geld van jezelf in handen te hebben, waarmee je iets kon doen wat je wilde en waarvan je mooie dingen voor Peter kon kopen. Ach, het duurde nog zo lang voor het zover was! Ze kon nu niet meer bij Peter op bezoek gaan en dat vond ze verschrikkelijk. Hoe zijn ouders daarover dachten wist ze niet, ze durfde er ook niet naar vragen, omdat ze bang was voor de reacties van Carel Geuze. Ze geloofde dat hij Peter niet vaak had bezocht en Peter sprak nooit over zijn vader, wel vaak over zijn moeder, die dikwijls bij hem kwam, maar nooit samen met Donna. 'Peter' was een onderwerp, waarover nooit gesproken werd, omdat er geen eenheid bestond in het kleine gezin Geuze

en ieder het op zijn eigen manier verwerkte. Donna nam Peters ouders die onverschilligheid in ieder geval erg kwalijk.

Ze was zo verdiept in haar gedachten verzonken dat ze de winkels voorbijliep. Op de terugweg, sjouwend met een volgeladen mand, een fles wijn en een stokbrood, zag ze dat haar moeder in druk gesprek was met twee heren. Verschrikt schoot ze een zijstraat in, omdat ze die twee maar al te goed kende. Ze had nog geen uur geleden een lang gezicht tegen hen getrokken en al had de blonde het sportief opgenomen, de lange, donkere zag er niet uit alsof hij gevoel voor humor had. Ze wist dat hij zich telkens weer aan haar ergerde en daarom had ze extra luidruchtig gedaan, dat wilde ze wel toegeven. Ze hield niet van die zedenprekersgezichten en als hij het aan het strand te druk vond, dan moest hij maar ergens alleen in de bergen gaan zitten.

Ze vond het echter niet nodig dat Elize's toch al zo schaarse koperskring verminderd werd met twee, door de wetenschap dat de vrouw, die zo charmant verkopen kon als er maar klanten in dit achterstraatje verdwalen wilden, in het bezit was van een dochter die grimassen trok tegen haar eventuele clientèle.

Toen Elize drie kwartier later thuiskwam, had Donna voor het eten gezorgd, op zo'n nonchalante manier dat een Nederlandse huisvrouw er grijze haren van zou hebben gekregen. Maar het zag er aardig uit en het smaakte goed, al was er niet veel kookkunst aan te pas gekomen.

„Een maaltijd fantaseren,” noemde Donna het spottend.

„Had je klanten?” vroeg ze nieuwsgierig. „Hier... neem je bord maar bij je. Je eet zeker daar, op het hoekje van de bank?”

„Ja, ik ben moe... dank je, Don.” Elize geeuwde en trok haar voeten op de bank, nadat ze haar sandalen had uitgeschopt, want de bank was het enige behoorlijke meubelstuk in het atelier annex woonkamer en daar ging je dus niet met je schoenen op zitten. „Veel gezelliger zo dan aan tafel. Kom je ook hier zitten, Carel?”

„Nee, zet maar op de grond... ergens... weet ik véél... stoor me nou niet,” bromde Geuze. „Ik heb dorst. Schenk eens wijn in, Donna.”

Donna deed zwijgend wat er van haar verlangd werd. Haar eigen bord zette ze netjes op een, niet al te smetteloos servetje op tafel. Ze oogstte er een spottende blik van Carel Geuze mee.

Hij mompelde iets in zijn baard en Elize, die moe was, zei kribbig: „Schei toch eens uit met dat eeuwige gehak op Donna. Ze doet haar best. Als zij behoorlijk aan tafel wil eten... wel, laat haar dan. Er waren tijden dat ik niet beter wist of het hoorde zo.”

„En het hoort inderdáád zo,” zei Donna vinnig. „Ik wil niet helemaal verwilderen... en ik zal eten zoals ik dat wil... als een mens, niet als een hond, die zijn eten van de grond raapt.”

„Zeg eens, jij lelijk, brutaal klein monster...” Carel Geuze sprong, rood van woede overeind, maar Elize was nog iets vlugger en stond met twee vlugge stappen tussen haar dochter en haar man in.

„Maken jullie in vredesnaam geen ruzie... ik ben móe... en ik had iets belangrijks te vertellen,” zei ze smekend. „Toe, Carel, ga zitten en eet en jij, Donna, doe hetzelfde, dan zijn jullie tenminste stil.”

„Nou, het is omdat jij het vraagt, Eliesje.” Carel Geuze klopte zijn vrouw liefkozend op haar schouder. „Ga maar weer rustig zitten en vertel je grote nieuws maar.”

Donna vroeg naar die klanten. „Ken je die lui?”

Elize's ogen gleden in Donna's richting. „Ze hebben heus méér gekocht dan een paar briefkaarten, maar daar gaat het nu niet over. Ze stelden belang in schilderkunst en we kwamen aan het praten. Ik zei dat ze gerust eens in ons atelier konden komen rondkijken. Dat kan geen kwaad, Carel. Misschien vinden ze een van je doeken zo mooi, dat ze het kopen... nodig is het in ieder geval wel.”

„O, altijd dat gèld... gauw iets afmaken en verkopen... ik háát het,” zei Carel verbeteren. „Ik wil wel verkopen... natuurlijk wil ik dat, maar op een andere manier. Ik wil geen broodschilder zijn... ik wil rustig werken en exposeren... alleen verkopen, als het me aantrekkelijk lijkt om dat te doen... Niet zoals het nu gaat... bah!”

„Dat begrijp ik wel... dat begrijp ik juist zo goéd,” zei zijn vrouw haastig. „Ik heb er al zo vaak over gedacht of ik 'Sonnenborgh' toch niet verkopen zou.

Het is eigenlijk sentimentele onzin om het met alle geweld te willen houden... en..."

„Moeder, dat kun je niet doen!” Donna keek haar aan, met ogen, die groot en verschrikt waren, en hoe ze geschrokken was bewees dat 'moeder', waarmee ze Elize maar hoogst zelden aansprak. „Je kunt ons eigen huis zo maar niet verkopen. Het was fijn om er te wonen en het is heerlijk om te weten dat er een huis bestaat, een echt mooi, goed huis... ook al zwerf je nog zoveel en al behelp je je met alles en nog wat.”

„Ach kom, die bouwval?” Carel Geuze haalde onverschillig de schouders op. „Je weet heel goed dat het geen bouwval is.” De tranen stroomden over Donna's wangen. „En het is net zo goed mijn huis... je kunt het zo maar niet verkopen, hoor je?”

„Jouw deel wordt veilig vastgezet,” merkte Elize op en ze nam een sigaret, met vingers die beefden. „Zo'n grote winst als we er nu op kunnen maken, krijgen we misschien nooit meer.”

„Kom nou!” Donna schokschouderde en haar stem klonk cynisch. „Dacht je nou heus dat het er iets toedeed? Dacht je nou heus, dat jullie gered zijn als je geld in handen krijgt? Het is immers een bodemloze put. Zelfs al krijgen jullie een half miljoen in handen, dan heb je binnen een paar jaar wéér niets... dan verstrooien jullie het naar alle windstreken, omdat je denkt dat er geen einde komt aan vijfhonderdduizend gulden. Denk liever eens aan Peter... als het geld nu voor het grootste deel voor hem werd vast gezet... maar dat zal de bedoeling wel niet zijn. Peter komt er niet aan te pas, want het is niet van zijn vader... al dat geld. Als 'Sonnenborgh' verkocht zou worden, dan zou ik alles wat er voor mij wordt vastgezet later aan Peter geven... Maar toe moeder... doe het níet... laten we 'Sonnenborgh' houden. Dat wilt u toch immers ook? Vroeger hebt u gezegd, dat u het huis nooit wilde verkopen, weet u nog wel?” „O ja, dat was vróéger.” Elize zuchtte en waaierde met een driftig gebaar de lucifer uit waarmee ze haar sigaret had aangestoken. „Maar van sentimentele overwegingen kunnen we niet leven. We zitten aan de grond. Carel kan zo niet werken en ik... nou ja, mijn werk is niet belangrijk, maar ik haat het om dag in dag uit ansichtkaarten te verkopen en naar domme praatjes te luisteren... Je gelooft het misschien

niet, maar ik heb ook aan Peter gedacht en daarbij... wat wou jij met dat grote oude huis beginnen?"

„Wat doet het er toe wat zij ervan denkt?" Carel Geuze was woedend. Hij stond daar groot en dominerend, met zijn wilde, zwarte haren en baard. „Ik begin méér dan genoeg van je te krijgen, Donna. Je kunt ons de wet niet voorschrijven en hoe wij ons geld besteden gaat jou niet aan." Met grote passen liep hij het atelier door en verdween naar buiten.

„Nu zien we hem in geen uren terug," zei Elize bedroefd en Donna hield met moeite een vreugdebetuiging binnen.

„Je was brutaal, Donna," begon Elize opnieuw. „Je weet dat je hem ergert."

„Hij ergert mij ook en hij dóet het erom," zei Donna laconiek. „Maar ik heb nog een restje gezond verstand, ziet u. Dit atelier is gehuurd van een schilder die in Italië rondzwerft, maar over een paar maanden komt hij terug, Het is hier geen ideaal onderdak, maar het is beter dan niets. 'Sonnenborgh' is veilig... er zijn altijd een paar kamers voor ons. Heb je dan nooit behoefte aan veiligheid? Ik wel... ik heb veiligheid nodig... ik haat het om zo maar te waaien als een blad in de wind... en dan..." Ze zweeg even en liep vlug op haar moeder toe. Ze sloeg haar armen om Elize heen.

„Ik doe soms gek, maar ik hou van je," zei ze warm. „Weet je, ik bedoel het niet brutaal, maar het is toch de waarheid... jij en Carel kunnen niet met geld omgaan. Als je één gulden hebt, denk je dat je er tien kunt uitgeven. Als je 'Sonnenborgh' verkoopt, ga je het geld dan veilig beleggen?"

„O, alsjeblieft, Donna!" Elize duwde haar ongeduldig van zich af. „Denk je, dat het voor mij allemaal zo gemakkelijk is? Er is altijd elektriciteit in de lucht als Carel en jij in één kamer zijn en ik beef al bij voorbaat, want het loopt altijd op boze gezichten of boze woorden uit. Jij denkt dat je ons behoeden moet, maar dat willen we niet... we willen ons eigen leven, zonder jouw inmenging." „O ja?" Donna lachte, maar het klonk niet vrolijk. „Jullie willen dat wel, maar wat moet ik beginnen? Waarom moest ik zo nodig uit Holland weggesleept worden voor ik mijn eindexamen kon doen? Als ik jullie nu tot last ben, dan hebben jullie dat aan jezelf te wijten... en als ik dan, gedwongen, een deel van deze huishouding uitmaak, dan moet je ook kunnen begrijpen, dat ik niet anders kan dan me zorgen maken... maar het

hindert niet... ik weet nou hoe erover gedacht wordt en zodra ik de kans krijg, verdwijn ik.”

„Ik zou niet weten...” begon Elize, maar ze vond het verstandiger om de zaak niet verder op de spits te drijven en heel gewoon voegde ze eraantoe: „We krijgen morgenmiddag gasten. Kun jij zorgen dat het er hier een beetje behoorlijk uitziet en zorg dan ook dat er wijn is en een paar hartige hapjes.”

Donna staaarde haar moeder aan en vroeg zich af of ze er dan helemaal niets van begreep. Ze schudt de zorgen over haar kinderen van zich af, zoals een eend het water van zijn veren schudt. Het enige wat voor haar belangrijk is: Carel Geuze en een zorgeloos leven, verdedigt ze ten koste van mij en kleine Peter. Kon ik maar net als zij denken, maar dat kan ik niet, al doe ik ook nog zo onverschillig. Ik moet trouwens wel onverschillig zijn, want als ik dat niet ben, dan heeft Carel Geuze te veel vat op me met zijn kleinzielige plagerijen. „Heb je werkelijk iemand voor 'Sonnenborgh?’” vroeg ze na een korte, geladen stilte. „Zijn het dezelfde lui, die naar de schilderijen komen kijken? Ja? Had die lange donkere interesse? Nou, dan heeft hij zeker een vrouw en zes kinderen om het huis te bevolken.”

„Dat weet ik niet,” zei Elize Geuze kortaf. „Maar in ieder geval moet je me helpen. Bedien behoorlijk en zorg dat het er netjes uitziet. Ik had ook graag, dat je er zelf ook wat minder nonchalant bijliep.”

Donna's mond zakte open van verbazing. Wat had dat nu weer te betekenen? „Ze zullen zich zwaar bekocht voelen,” voorspelde ze en ze lachte opeens helder en luid.

„Ze hopen natuurlijk een echte bohémientoestand te zien, dat is voor zulke lui een belevenis van de eerste rang... en nou wil jij het stel gaan vergasten op nette kamers, nette mensen en alles keurig opgediend... nee maar, hoe bestaat het!”

Elize wilde een ongeduldig antwoord geven, maar ze deed het niet en haalde gelaten haar schouders op. Het was misschien verstandiger om Donna niet te veel tegen te spreken, want ze wist met dat kind ook nooit waaraan ze toe was en eerlijk gezegd werd ze doodmoe van haar. Waarom kon Donna het leven niet eenvoudig en gemakkelijk opnemen zoals het nu eenmaal was en waarom moest ze altijd problemen scheppen en met Carel overhoopliggen?

Nu ja, het was vervelend voor het kind geweest dat het zo hals over kop mee had moeten reizen en ze vond het kinderachtig van Carel, maar was dat nu een reden om zo'n hekel aan Carel te blijven hebben en hem dwars te zitten waar ze de gelegenheid zag?

Het zou heerlijk zijn als ze 'Sonnenborgh' voordelig kwijt kon. Dan zou er weer volop geld zijn en ze zouden een prettige tijd kunnen hebben. Als Donna nu eens een goede partij deed, dan waren ze met goed fatsoen van haar voortdurend gezelschap af, maar zolang ze hier rondliep met een ouwe trui en een verschoten lange broek en niets aan die lange zwarte haren deed zodat ze eruit zag als een zigeunerin, kon ze die hoop wel afschrijven.

Ja, en dan was er nog Petertje! Even werd Elize's gezicht somber. De jongen was dol op Donna, maar zelf voelde ze zich vreemd en onhandig als ze bij Peter was, al hield ze van hem. Ze behoorde nu eenmaal niet tot de tactvolle soort moeders die onder alle omstandigheden precies weten wat ze doen of laten moeten. Zij deed altijd het verkeerde en ze herinnerde zich nog maar al te goed de woedende blik in Peters blauwe ogen, toen ze hem 'Mijn arme, lieve jongetje' had genoemd, terwijl de dokter naast zijn bed stond. Ze had trouwens ook nooit geweten, hoe ze met Donna moest omspringen. Zelfs als klein kind had Donna haar vaak aangekeken alsof ze wilde zeggen: 'Mens, wat doe je toch mal!' Zo had ze ook Carel Geuze aangekeken. Donna's eigen vader, die zijn kleine dochter heel goed had begrepen, had vaak lachend gezegd: 'Onze Donna kan, als ze wil, een zegenwens... kijken, maar óók het tegenovergestelde... en dan hoeft ze verder helemaal niets te zeggen... een meisje met pit, die Donna van ons'.

Nou, ik wou, dat Donna wat minder pit had... en dat het lukte om 'Sonnenborgh' goed te verkopen... ik wou... Elize Geuze zuchtte en verloor zich in gouden dromen. Ze had niet eens gemerkt dat Donna haar alleen had gelaten.